

VRHOVNO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Evidenčna številka: VS00038950

Datum odločbe: 24.07.2020

Senat: mag. Nina Betetto (preds.), Jan Zobec (poroč.), dr. Mateja Končina Peternel

Področje: CIVILNO PROCESNO PRAVO

Institut: določitev pristojnosti po višjem sodišču - delegacija pristojnosti iz tehtnih razlogov - objektivna nepristranskost sodišča - osebno razmerje med stranko v postopku in uslužbenko pristojnega sodišča - sodniški pomočnik - svaštvo - manjše sodišče

Zveza: ZPP člen 67

Jedro

Vrhovno sodišče je že zavzelo stališče, da se pod pojem "drugega tehtnega razloga" lahko subsumirajo okoliščine, ko je na sodišču, pristojnem za odločanje, zaposlena stranka sama ali njen zakonec oziroma sorodnik, še zlasti, kadar gre za manjše sodišče. Za podobno situacijo (četudi zgolj za svaštvo) gre v obravnavani zadevi. To dejstvo bi utegnilo pri nasprotni stranki in v javnosti povzročiti dvom o korektnosti postopka in nepristranskosti odločanja sodišča; hkrati pa gre v obravnavani zadevi za manjše sodišče in posledično intenzivnejše sodelovanje med sodniki in sodnim osebjem.

Izrek

Za odločanje o tej zadevi se določi Okrajno sodišče v Mariboru.

Obrazložitev

1. Okrajno sodišče v Ljubljani (COVL) je dovolilo izvršbo na podlagi verodostojne listine. Po pravnomočnosti sklepa je bila zadeva odstopljena Okrajnemu sodišču v A. zaradi vodenja izvršilnega postopka.

2. Okrajno sodišče v A. je predlagalo delegacijo pristojnosti na podlagi 67. člena Zakona o pravnem postopku (v nadaljevanju ZPP) v zvezi s 15. členom Zakona o izvršbi in zavarovanju (v nadaljevanju ZIZ). Navaja, da je A. A., ki je sodniška pomočnica na izvršilnem oddelku tega sodišča, svakinja dolžničinega moža. Videza objektivne nepristranskosti sodišča naj bi ne bilo mogoče zagotoviti zgolj z izločitvijo A. A., saj gre za majhno sodišče in ni mogoča taka organizacija dela, da navedena ne bi prišla v stik s predmetnim

spisom. Na izvršilnem oddelku se namreč medsebojno v celoti nadomeščata le vpisničarka in sodniška pomočnica, delita si tudi pisarno in ves čas neposredno sodelujeta. Tudi sicer gre za majhen kolektiv vsega skupaj 15 zaposlenih, kjer je nujno treba vzdrževati dobre odnose.

3. Predlog je utemeljen.

4. Vrhovno sodišče lahko na predlog stranke ali pristojnega sodišča določi drugo stvarno pristojno sodišče, da postopa v zadevi, če je očitno, da se bo tako lažje opravil postopek, ali če so za to drugi tehtni razlogi (67. člen ZPP, ki se smiselno uporablja tudi v postopkih izvršbe in zavarovanja na podlagi 15. člena ZIZ). Drug tehten razlog je lahko tudi zahteva po objektivni nepristranskosti sodišča, pri kateri gre za vprašanje, ali se po kriteriju razumnega opazovalca v javnosti ustvarja videz, da naj bi vsi sodniki danega sodišča zaradi določene okoliščine (največkrat zaradi tesnejših, predvsem sorodstvenih razmerij strank in sodnikov oziroma drugih zaposlenih na sodišču) ne mogli prosto odločati po svoji vesti.

5. Vrhovno sodišče je že zavzelo stališče, da se pod pojem "drugega tehtnega razloga" lahko subsumirajo okoliščine, ko je na sodišču, pristojnem za odločanje, zaposlena stranka sama ali njen zakonec oziroma sorodnik, še zlasti, kadar gre za manjše sodišče.¹ Za podobno situacijo (četudi zgolj za svaštvo) gre v obravnavani zadevi. To dejstvo bi utegnilo pri nasprotni stranki in v javnosti povzročiti dvom o korektnosti postopka in nepristranskosti odločanja sodišča; hkrati pa gre v obravnavani zadevi za manjše sodišče in posledično intenzivnejše sodelovanje med sodniki in sodnim osebjem.²

6. Po oceni Vrhovnega sodišča je zato podan razlog za delegacijo pristojnosti. Za odločanje v tej zadevi je določilo Okrajno sodišče v Mariboru.

¹ Glej, npr., sklepe I R 53/2017 z dne 20. 4. 2017, I R 10/2017 z dne 2. 2. 2017, I R 81/2017 z dne 22. 6. 2017, I R 131/2016 z dne 22. 12. 2016, I R 127/2016 z dne 22. 12. 2016 in številne druge.

² Povsem enako odločitev je Vrhovno sodišče že sprejelo tudi v zadevah I R 30/2020, I R 31/2020 in I R 34/2020, vse z dne 27. 2. 2020. Vrhovno sodišče je sicer v preteklosti zavzelo tudi že mnenje, da v izvršilnem postopku zgolj sorodstvene vezi med strankami in sodnim osebjem še niso razlog za prenos pristojnosti (glej npr. zadevo I R 130/2002 z dne 20. 3. 2003). Toda odločilna razlikovalna okoliščina je v tu obravnavani zadevi prav majhnost pristojnega sodišča in po naravi stvari večja povezanost med sodniki in sodnim osebjem ter dejstvo, da je sodniška pomočnica razporejena prav na izvršilni oddelek.

Datum zadnje spremembe: 12.01.2021